T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/97
KARAR NO : 2024/334
KARAR TR : 07/10/2024

ÖZET: 6831 sayılı Kanun'un 2/B maddesi kapsamında Hazine adına orman sınırları dışına çıkarılan taşınmaz üzerindeki mülkiyet hakkına konu zilyetliğin tespiti ile bu hususun tapuya şerhine ilişkin davanın, Türk Medeni Kanunu hükümlerine göre ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : M. A.
Vekili : Av. İ. H.
Adli Yargıda
Davalı : Maliye Hazinesi
Vekili : Av. N. A. K.
Dahili Davalılar : 1- D. E., 2- S. E.,
3- M. A., 4- S. A.
İdari Yargıda
Davalı : Antalya Valiliği

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkilinin 1/4 hissesinde zilyedi ve maliki olduğunu öne sürdüğü Antalya ili, Kepez ilçesi, ... Mahallesinde kain, ... ada, ... parsel sayılı, 6831 sayılı Kanun'un 2/B maddesi kapsamında Hazine adına orman sınırları dışına çıkarılan taşınmazın, bu hususta 2924 sayılı Kanun hükümleri kapsamında zilyetlik tespitinin yapıldığı ve hisse bedelinin ödendiği, buna rağmen 2/B çalışmaları sırasında müvekkili adına zilyetlik tespitinin yapılmadığı iddiasıyla ve başka şahıslar adına yapılan zilyetlik tespitine itirazla, zilyetliğin tespitine karar verilmesi ve tapuda müvekkili adına zilyetlik şerhi verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açılmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. Antalya Kadastro Mahkemesi 09/07/2020 tarih ve E.2011/1278, K.2020/70 sayı ile,*"davacının davasının kabulüne, dava konusu Antalya İli Kepez İlçesi ... mahallesi ...ada ... parsel sayılı taşınmaz hakkında 3402 sayılı Kadastro Kanunu'nun Ek 4. maddesine göre yapılan kadastro tespitinin iptaline, beyanlar hanesine; "6831 sayılı Kanunu 2/B maddesi uyarınca Hazine adına orman sınırları dışına çıkarılmıştır. Taşınmazın 459,24 m2 lik kısmı A. kızı S. A.'ın, 1222.02 m2 lik kısmı O. oğlu M. A.'ın, 8918,66 m2 lik kısmı İ. oğlu M. A.'in, 4980.97 m2 lik kısmı H. evlatları D. ve S. E.'lerin müştereken kullanımlarında, 20093,78 m2 lik kısmı halen taşlık ve çalılık kullanımsızdır." ibaresi parselin kadastro tutanağının beyanlar hanesinde belirtilmek üzere parselin tespit gibi tarla niteliğiyle Hazine adına tapuya tesciline..."* karar vermiş, bu karara karşı istinaf isteminde bulunulmuştur. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"... Somut olayda davacı dava konusu ... ada ... parsel (Eski ... parsel) numaralı taşınmazı 6831 sayılı yasanın 2/B hükmü kapsamında ormandan hazine adına çıkarılan sahada kalan taşınmaz vasfında iken 2924 sayılı yasa hükümlerine göre hak sahipliği tespiti yapıldığı, bu tespitte taşınmazın 1/4 hissesinin kendi adına hak sahibi olarak belirlendiği, işlemin ilan edilerek kesinleştiği daha sonra aynı yasa hükümlerine göre taşınmazın rayiç bedel tespiti yapıldığı belirlenen bu rayiç bedeli süresi içerisinde Or-Köy İdaresine ödediğini, Or-Köy İdaresince de davacının taşınmazda hak sahibi olduğu hissenin davacı adına tescili için Tapu Sicil Müdürlüğüne yazı yazıldığı yani idari işlemin tekemmül ettiği dolayısıyla taşınmazda bedelini ödemiş olduğu 1/4 hissenin mülkiyetini kazandığı yalnızca tapuya tescil işlemi kaldığı, tüm bu işlemlerin 2924 Sayılı Yasasının yürürlükte olduğu zamanda tamamlandığını, bu nedenlerle tapu hissesinin davacı adına tescili yapılması gerektiğinden yapılan kadastro çalışması ile dava konusu yerin 1/4 hissesinin adına kullanıcı tespiti yapılmasını talep ettiği anlaşılmıştır.*
>
> *Milli Emlak Müdürlüğünün 04/08/2016 tarihli Mahkememize yazı cevabında dava konusu taşınmazın iadesi için 6292 Sayılı Kanun Gereğince yapılan başvuru incelemesinde taşınmazın 2924 Sayılı Yasanın 11. Ve 12. Maddeleri uyarınca Orman Bakanlığı, Orman ve Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Batı Antalya Bölge Müdürlüğü, Or-Köy Baş Mühendisliği, 2/B Satış Komisyonu Başkanlığı tarafından İ. oğlu 1968 doğumlu M. A.'e satışının yapıldığı ve bedelinin peşin olarak alındığı ancak Anayasa Mahkemesinin*

İptal kararı nedeniyle tapuda tescil işleminin gerçekleştirilmediği, adı geçen şahsa herhangi bir bedel iadesi yapılmadığı gibi başka bir taşınmazda verilmediği bu nedenlerle taşınmazın 6292 Sayılı Kanunun 7. Maddesi kapsamında hak sahiplerine yapılacak değerlendirmeye müteakipiade edilmesi gerektiği bildirilmiştir. Ayrıca Milli Emlak Müdürlüğünün 08/05/2015 tarihli müzekkere cevabı ile dava konusu taşınmazın 2924 Sayılı Kanunu 11. ve 12. Maddeleri gereğince yapılan hak sahibi tespit çalışmalarında M. A. adına tespit edildiği parseldeki hisse miktarının satış bedelinin Or-Köy Hesabına yatırıldığının Orman Bölge Müdürlüğünün 02/05/2010 tarihli yazısı ile bildirildiği ve M. A. tarafından 14/04/2014 tarihli iade başvuru dilekçesi ile 6292 Sayılı Kanun gereğince ilgili hissesinin tarafına iadesi için başvurulduğu bildirilmiştir.

Antalya Batı Emlak Müdürlüğünün 10/10/2017 tarihli müzekkere cevabı ile iadesi talep edilen ... ada ... parselin toplulaştırma işlemine tabi tutulması sonucu 29074 ada 10 parsel numarasını aldığı, bu taşınmazın halen Maliye Hazinesi adına tescili olmadığından iade işleminin yapılamadığı, taşınmazın Maliye Hazinesi adına tesciline müteakip iade işlemi için Defterdarlık onayına sunulacağı bildirilmiştir.

6292 Sayılı kanun 14/2 fıkrasında 2924 sayılı Kanun hükümlerine göre hak sahibi olduğu tespit edilenler hakkında yapılan ve tamamlanamayan işlemler, mali yükümlülüklerini kısmen veya tamamen yerine getiren kişilerin hakları korunarak bu Kanun hükümlerine göre Maliye Bakanlığınca sonuçlandırılacağı düzenlenmiştir. Ayrıca 6292 Sayılı Kanun 7. Maddesi 1/b bendinde Özel kanunları gereğince Devlet tarafından kişilere satılan, dağıtılan, trampa edilen, bedelli veya bedelsiz olarak devredilen veya iskânen verilen ya da özelleştirme suretiyle satılanlar ile hisseleri devredilen özel hukuk tüzel kişileri adına kayıtlı olan ancak daha sonra Hazine adına orman sınırı dışına çıkarıldığı gerekçesiyle tapu kütüklerine 2/A veya 2/B belirtmesi konulan taşınmazların tapu kayıtları geçerli kabul edileceği, dolayısıyla 2924 Sayılı Kanun Gereğince yapılmış olan satışların da bu kapsama gireceği, dava konusu taşınmazın da Mahkememize yazılmış olan ilgili müzekkere cevaplarından da anlaşıldığı üzeredavacının iddia ettiği gibi 2924 Sayılı Kanun gereği Anayasa Mahkemesinin iptal kararı öncesindesatışı yapılarak ilgili hissenin davacı tarafından bedelinin ödendiği, taşınmazın 1/4 hissesinin iade kapsamında olduğu anlaşıldığından davacının taşınmazın 1/4 hissesinin adına kullanıcı belirlemesine yönelik davasının kabulüne..."

3. Antalya Bölge Adliye Mahkemesi 8. Hukuk Dairesinin 25/02/2021 tarih ve E.2020/786, K.2021/189 sayılı kararı ile, bakiye harç ve vekalet ücreti yönünden yanlışlığın giderilerek aynı gerekçeli karar yeniden verilmiş; bu karara karşı yapılan temyiz başvurusu, Yargıtay 8. Hukuk Dairesinin 02/06/2022 tarih ve E.2021/7883, K.2022/5251 sayılı kararı ile kabul edilerek temyize konu istinaf mercii kararı bozulmuştur. Bozma kararının ilgili kısmı şöyledir:

"Davacı; taşınmazın 1/4 hissesini 2924 sayılı Kanun kapsamında satın aldığı,ancak 2/B çalışmaları sırasında adına zilyetlik tespiti yapılmadığı iddiasıyla taşınmazın 1/4 hissesi üzerinde adına kullanıcı şerhi verilmesi isteği ile dava açmıştır. Buna göre dava, 2924 sayılı Kanun hükümlerine göre satılan ve takdir edilen parası Hazineye ödenen taşınmazı, satın alan kişinin taşınmazda zilyet olduğunu tespitine karar verilmesi istemine ilişkindir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesine göre, idarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları idari davadırve idari yargı yetkisi kapsamındadır.

Somut olayda, dava konusu taşınmazın bedelini ödeyen davacının adınagerek tespit gerekse tescil işlemi yapılmaması idari bir işlemdir ve bu işleme yönelik itirazları incelemek konusunda idari yargı yolu görevlidir. Mahkemece, yargı yolu nedeni ile davanın usulden reddine karar verilmesi gerekirken, Mahkemenin kendisini görevli görerek, davanın kabulüne karar verilmesi yanlış olup, hükmün bu nedenle bozulması gerekmiştir. "

4 . **Antalya Bölge Adliye Mahkemesi 8. Hukuk Dairesi 29/11/2022 tarih ve E.2022/1447, K.2022/1467 sayılı kararı** ile, bozma ilamına uyarak davanın yargı yolu nedeniyle dava şartı yokluğundan usulden reddine karar vermiş, bu karar, temyiz edilmesi üzerine Yargıtay 8. Hukuk Dairesinin 12/09/2023 tarih ve E.2023/2515, K.2023/4284 sayılı kararı ile onanmış ve istinaf mercii kararı kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"Yargıtay 8. Hukuk Dairesi 2021/7883Esas-2022/5251 Karar sayılı ilamı ile Dairemiz kararının; "Tüm dosya içeriği ve toplanan delillerden, kullanım kadastrosu sırasında, Antalya İli KepezİlçesiMah/Köyüçalışma alanında bulunan... ada... parsel sayılı(yeni 29074 ada 10 parsel) 35.674,67 metrekare yüzölçümündeki taşınmazın, kadastro tutanağının beyanlar hanesine, "6831 sayılı Yasa'nın 2/B maddesi uyarınca orman sınırları dışına çıkarıldığı ve krokisinde (A) harfi ile gösterilen 459,24 m2 'lik kısmı A. kızı S. A.'ın (B) harfi ile gösterilen 675,15 m2 lik ve (C) harfi ile gösterilen 546,87 m2 lik kısımlar O. oğlu M. A.'ın (E) harfi ile gösterilen 4980,97 m2'lik kısmı H. evlatları D. ve S. E.'lerin müştereken kullanımlarında ve (D) harfi ile gösterilen 21598,53 m2'lik kısmı ile (F) harfi ile gösterilen 7413,91 m2'lik kısımları halen taşlık ve çalılık kullanımsızdır"şerhi yazılarak tarla vasfıyla Maliye Hazinesi adına tespit edildiğini, davacının; taşınmazın 1/4 hissesini 2924 sayılı Kanun kapsamında satın aldığını,ancak 2/B çalışmaları sırasında adına zilyetlik tespiti yapılmadığı iddiasıyla taşınmazın 1/4 hissesi üzerinde adına kullanıcı şerhi verilmesi isteği ile dava açtığını, buna göre davanın, 2924 sayılı Kanun hükümlerine göre satılan ve takdir edilen parası Hazineye ödenen taşınmazı, satın alan kişinin taşınmazda zilyet olduğunu tespitine karar verilmesi istemine ilişkin olduğunu, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesine göre, idarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka

aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davalarının idari dava olduğu ve idari yargı yetkisi kapsamında olduğu,

Somut olayda, dava konusu taşınmazın bedelini ödeyen davacının adınagerek tespit gerekse tescil işlemi yapılmamasının idari bir işlem olduğu ve bu işleme yönelik itirazları incelemek konusunda idari yargı yolunun görevli olduğu, Mahkemece, yargı yolu nedeni ile davanın usulden reddine karar verilmesi gerekirken, Mahkemenin kendisini görevli görerek, davanın kabulüne karar verilmesinin yanlış olduğunu ve hükmün bu nedenle bozulması" gereğine değinilerek bozulmuş olup,

İleri sürülen istinaf nedenleri ve HMK 355/1 maddesi uyarınca kamu düzenine ilişkin yapılan inceleme sonucunda; Her ne kadar Dairemizin ve Yargıtay'ın önceki tarihli içtihatları uyarınca talebin adli yargının görevine girdiği gerekçesiyle davaların görülüp sonuçlandırılması yoluna gidilmiş ise de; Yargıtay 8. Hukuk Dairesi'nin son tarihli içtihatlarında 6292 Sayılı Kanun uyarınca yapılan iade taleplerinin idari yargının görev alanına girdiği kabul edilmekte olup, eldeki dosyanın da bu nedenle bozulmasına karar verildiğinden Dairemizce bozma ilamına uyularak..."

5. Davacı, bu kez aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

6. **Antalya 2. İdare Mahkemesi 18/01/2024 tarih ve E.2024/50 sayılı kararı**ile, uyuşmazlığın görüm ve çözümünün adli yargı merciilerinin görev alanına girdiği gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca dava dosyasının Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Uyuşmazlıkta; dava konusu ... ada ... parsel (eski ... parsel) numaralı taşınmazın, 6831 sayılı Yasa'nın 2/B hükmü kapsamında ormandan Hazine adına çıkarılan sahada kalan taşınmaz vasfında iken, 2924 sayılı Yasa hükümlerine göre davacı adına hak sahipliği tespitinin yapıldığı, bu tespitte taşınmazın 1/4 hissesinde davacının hak sahibi olarak belirlendiği, işlemin ilan edilerek kesinleştiği, daha sonra davacının aynı Yasa hükümlerine göre taşınmazın tespit edilen rayiç bedelini süresi içerisinde Or-Köy idaresine ödediği, Or-Köy idaresince de, taşınmazda hak sahibi olduğu hissenin davacı adına tescili için Tapu Sicil Müdürlüğüne yazı yazıldığı, yalnızca tapuya tescil işleminin kaldığı, tüm bu işlemlerin 2924 sayılı Yasa'nın yürürlükte olduğu zamanda tamamlandığı, ancak Anayasa Mahkemesi'nin iptal kararı nedeniyle söz konusu tescil işlemlerinin yapılmadığı ve 6831 sayılı Yasa'nın 2/B maddesi kapsamında yeniden hak sahipliği tespit işlemlerinin yapıldığı, 6831 sayılı Yasa'nın 2. maddesine göre Hazine adına orman sınırları dışına çıkarılan yerlerin satışına ilişkin usul ve esasları belirlemek üzere çıkarılan 6292 sayılı Yasa'nın 14/2 fıkrasında, 2924 sayılı Yasa hükümlerine göre hak sahibi olduğu tespit edilenler hakkında yapılan ve tamamlanamayan işlemlerin, mali yükümlülüklerini kısmen veya tamamen yerine getiren kişilerin hakları korunarak bu Yasa hükümlerine göre Maliye Bakanlığınca sonuçlandırılacağının düzenlendiği, ayrıca 6292 sayılı Yasa'nın 7. maddesinin 1/b bendinde, özel kanunları gereğince Devlet tarafından kişilere satılan, dağıtılan, trampa edilen, bedelli veya bedelsiz olarak devredilen veya iskânen verilen ya da özelleştirme suretiyle satılanlar ile hisseleri devredilen özel hukuk tüzel kişileri adına kayıtlı olan ancak daha sonra Hazine adına orman sınırı dışına çıkarıldığı gerekçesiyle tapu kütüklerine 2/A veya 2/B belirtmesi konulan taşınmazların tapu kayıtlarının geçerli kabul edileceğinin düzenlendiği, dava konusu taşınmazın 2924 sayılı Kanun gereği Anayasa Mahkemesinin iptal kararı öncesinde satışının davacıya yapılarak ilgili hissenin davacı tarafından bedelinin ödendiği, davacı tarafından, tüm bunlara rağmensonradan yapılan zilyetlik ve hak sahipliği tespit çalışmaları ile zilyet ve hak sahibi olduğu bu yerde zilyetlik tespitinin yapılmadığı ve tapuda zilyet olarak yazılmadığından bahisle, taşınmazın 1/4 hissesinde zilyet olduğunun tespiti ile tapuda zilyetliğinin belirtilmesinin talep edildiği, dava dilekçesinde de "adli yargıdaki görevsizlik kararı nedeniyle iş bu davanın idari yargı nezdinde açıldığı" beyanlarına yer verildiği, dolayısıyla tüm bu süreç incelendiğinde, uyuşmazlığın kadastro çalışmaları suretiyle yapılan zilyetlik tespiti ve zilyetliğin tapuda beyanlar hanesinde belirtilmesi istemine ilişkin olduğu, kadastro çalışmaları sonucu yapılan zilyetlik tespitlerine ve bu tespitlerin tapuda tesciline ilişkin uyuşmazlığın çözümünde de adli yargı bünyesinde bulunan Kadastro Mahkemesi'nin görevli olduğu anlaşılmaktadır. ..."

7. Antalya 2. İdare Mahkemesi tarafından 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için idari ve adli yargı dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

8. 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 2. maddesi şöyledir:

" (Değişik : 5/6/1986 - 3302/1 md.)

Orman sayılan yerlerden:

A) Öncelikle orman içindeki köyler halkının kısmen veya tamamen yerleştirilmesi maksadıyla, orman olarak muhafazasında bilim ve fen bakımından hiçbir yarar görülmeyen aksine tarım alanlarına dönüştürülmesinde yarar olduğu tespit edilen yerler ile halen orman rejimi içinde bulunan funda ve

makilerle örtülü yerlerden tarım alanlarına dönüştürülmesinde yarar olduğu tespit edilen yerler,

B) 31/12/1981 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tam olarak kaybetmiş yerlerden; tarla, bağ, bahçe, meyvelik, zeytinlik, fındıklık, fıstıklık (antep fıstığı, çam fıstığı) gibi çeşitli tarım alanları veya otlak, kışlak, yaylak gibi hayvancılıkta kullanılmasında yarar olduğu tespit edilen araziler ile şehir, kasaba ve köy yapılarının toplu olarak bulunduğu yerleşimalanları,

Orman sınırları dışına çıkartılır.

Orman sınırları dışına çıkartılan bu yerler Devlete ait ise Hazine adına, hükmi şahsiyeti haiz amme müesseselerine ait ise bu müesseseler adına, hususi orman ise sahipleri adına orman sınırları dışına çıkartılır. Uygulama kesinleştikten sonra tapuda kesin tashih ve tescil işlemi yapılır.

Bu yerler dışında orman sınırlarında hiçbir suretle daraltma yapılamaz.

(Değişik dördüncü fıkra: 5/11/2003-4999/2 md.)Bu madde hükümleri; muhafaza ormanı, millî park alanları, tabiat parkları, tabiatı koruma alanları, izin ve irtifak hakkı tesis edilen ormanlık alanlar ve 3 üncü madde ile orman rejimi içine alınan yerlerde bu niteliklerinin devamı süresince; yanan orman sahalarında ise hiçbir şekilde uygulanmaz.

(Ek fıkra: 22/5/1987 - 3373/1 md.) Bu maddenin (B) bendi ile orman sınırları dışına çıkarılıp, 2924 sayılı Kanunun 11 ve 12 nci maddeleri gereğince fiili durumlarına göre ifraz edilerek bedeli karşılığı satılacak yer, yapı ve tesisleri kullananlardan, satış işlemleri tamamlanıncaya kadar ecri misil alınmaz."

9. 6292 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanun'un *"Tanımlar"* başlıklı 2. maddesinin (b) bendi öyledir:

"b) 2/B alanları: 6831 sayılı Kanunun 20/6/1973 tarihli ve 1744 sayılı Kanunla değişik 2 nci maddesi ile 23/9/1983 tarihli ve 2896 sayılı, 5/6/1986 tarihli ve 3302 sayılı kanunlarla değişik 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (B) bendine veya kesinleşmiş mahkeme kararlarına göre Hazine adına orman sınırları dışına çıkarılan ve çıkarılacak yerleri, ... ifade eder."

10. 6292 sayılı Kanun'un *"Hak sahibi, başvuru ve doğrudan satış"* başlıklı 6. maddesinin 12. fıkrası şöyledir:

"(12) Bu maddeye göre hak sahiplerine doğrudan satılması gereken taşınmazlardan ağaçlandırılmak üzere Orman Genel Müdürlüğüne tahsis edilen, kamu hizmetlerine ayrılan veya bu amaçla kullanılan ya da Maliye Bakanlığınca belirlenen taşınmazlar ile ilgili idarelerce bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç üç ay içerisinde idareye bildirilmesi şartıyla özel kanunlar gereğince değerlendirilmesi gerekenler ile içme ve kullanma suyu havzalarında maksimum su seviyesinden itibaren üç yüz metrelik bant içerisinde kalan yerler hak sahiplerine satılmaz. Bu taşınmazların yerine istenilmesi hâlinde hak sahiplerine, hak sahibi oldukları taşınmazın rayiç değerine eşdeğer öncelikle aynı il sınırları içerisinde bulunan 2/B alanlarındaki taşınmaz, bu maddenin dördüncü fıkrasına göre hesaplanacak satış bedeli karşılığında doğrudan satılabilir."

11. 6292 sayılı Kanun'un *"2/A veya 2/B belirtmelerinin terkini ve iade edilecek taşınmazlar"* başlıklı 7. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendi şöyledir:

"(1) İlgililer tarafından idareye başvurulması ve idarece bu başvuru üzerine veya resen yapılan inceleme ve araştırma sonucunda doğruluğu tespit edilmesi hâlinde;

...

b) Özel kanunları gereğince Devlet tarafından kişilere satılan, dağıtılan, trampa edilen, bedelli veya bedelsiz olarak devredilen veya iskânen verilen ya da özelleştirme suretiyle satılanlar ile hisseleri devredilen özel hukuk tüzel kişileri adına kayıtlı olan ancak daha sonra Hazine adına orman sınırı dışına çıkarıldığı gerekçesiyle tapu kütüklerine 2/A veya 2/B belirtmesi konulan taşınmazların tapu kayıtları geçerli kabul edilir, aynı gerekçeyle bu nitelikteki taşınmazlar hakkında dava açılmaz, açılan davalardan vazgeçilir, açılan davalar sonucunda Hazine adına tescil edilenler ise, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içinde ilgilileri tarafından idareye başvurulması hâlinde önceki maliklerine veya kanuni ya da akdî haleflerine bedelsiz olarak iade edilir. Ancak, bu kişilerden taşınmazlarına karşılık daha önce yer verilenlere veya bedeli ödenenlere iade işlemi yapılmaz. ..."

12. 6292 sayılı Kanun'un *"Atıflar ve sonuçlandırılamayan işlemler"* başlıklı 14. maddesinin 2. fıkrası şöyledir:

"(2) 2924 sayılı Kanun hükümlerine göre hak sahibi olduğu tespit edilenler hakkında yapılan ve tamamlanamayan işlemler, mali yükümlülüklerini kısmen veya tamamen yerine getiren kişilerin hakları korunarak bu Kanun hükümlerine göre Maliye Bakanlığınca sonuçlandırılır.

13. 3402 sayılı Kadastro Kanunu'nun *"Amaç"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 22/2/2005 – 5304/1 md.)

Bu Kanunun amacı, ülke koordinat sistemine göre memleketin kadastral veya topoğrafik kadastral haritasına dayalı olarak taşınmaz malların sınırlarını arazi ve harita üzerinde belirterek hukukî

durumlarını tespit etmek suretiyle 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun öngördüğü tapu sicilini kurmak, mekânsal bilgi sisteminin alt yapısını oluşturmaktır."

14. 3402 sayılı Kanun'un "*Genel olarak görev"* başlıklı 25. maddesinin 1. fıkrası şöyledir:

"Kadastro mahkemesi; taşınmaz mal mülkiyetine ve sınırlı ayni haklara, tapuya tescil veya şerh edilecek veyahut beyanlar hanesinde gösterilecek sair haklara, sınır ve ölçü uyuşmazlıklarına, kadastroya ve tapu sicilini ilgilendiren benzeri davalara ve özel kanunlarca kendisine verilen işlere bakar; Kadastroya veya kadastro ile ilgili verasete ait uyuşmazlıkları çözümleyebileceği gibi, istek üzerine veraset belgesi de verebilir. ..."

15. 3402 sayılı Kanun'un "*Hazine adına orman sınırları dışına çıkarılan yerlerin kadastrosu ve tescili"* başlıklı Ek 4. maddesi şöyledir:

"(Ek: 15/1/2009-5831/8 md.)

6831 sayılı Orman Kanununun 20/6/1973 tarihli ve 1744 sayılı Kanunla değişik 2 nci maddesi ile 23/9/1983 tarihli ve 2896 sayılı, 5/6/1986 tarihli ve 3302 sayılı kanunlarla değişik 2 nci maddesinin (B) bendine göre orman kadastro komisyonlarınca Hazine adına orman sınırları dışına çıkarılan yerler, fiili kullanım durumları dikkate alınmak ve varsa üzerindeki muhdesatın kime veya kimlere ait olduğu ve kim veya kimler tarafından ne zamandan beri kullanıldığı kadastro tutanağının beyanlar hanesinde gösterilmek suretiyle, bu Kanunun 11 inci maddesinde belirtilen askı ilanı hariç diğer ilanlar yapılmaksızın öncelikle kadastrosu yapılarak Hazine adına tescil edilir.

Bu maddeye göre yapılacak kadastro çalışmaları ikinci kadastro sayılmaz.

Bu maddeye göre yapılacak kadastro sırasında orman ve Hazine adına orman sınırları dışına çıkarılan yerlerin sınır nokta ve hatları; orman kadastro tutanakları esas alınmak suretiyle orman işletme müdürlüğünce görevlendirilecek en az bir orman yüksek mühendisi ya da orman mühendisinin iştirak ettirildiği kadastro ekibince zemine aplike edilir. Bu çalışmalar sırasında kadastro veya orman haritalarında düzeltmeyi gerektiren tutanak, pafta ve zemin uyumsuzluğunun tespiti halinde, yukarıda oluşturulan kadastro ekibince teknik mevzuata uygun hale getirilir. Bu çalışmalara kadastro kontrol mühendisi de iştirak ettirilir. Çalışma sonucunda bir zabıt düzenlenir ve bu zabıt ekip görevlileri ile kontrol mühendisi tarafından birlikte imzalanır. Düzeltme işlemleri, orman mevzuatı ile tapu ve kadastro mevzuatına göre yapılmış ve bu Kanuna göre yapılacak askı ilanı ile de ilan ve tebliğ edilmiş sayılır.

Hazine adına orman sınırları dışına çıkarılan yerler, daha öncesi tescil edilmiş olduğuna bakılmaksızın Maliye Bakanlığının talebi üzerine, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünce fiili kullanım durumları dikkate alınmak suretiyle ifraz ve/veya tevhit de yapılabilir. Bu işlemler sırasında, orman ve kadastro haritalarında tespit edilen fenni hatalar, yukarıdaki üçüncü fıkrada belirtilen usul ve esaslara göre düzeltilir.

(İptal beşinci fıkra: Anayasa Mahkemesi'nin 12/5/2011 tarihli ve E.: 2009/24, K.: 2011/75 sayılı Kararı ile.)

Kadastro çalışmalarına başlanılmadan önce, Hazine adına orman sınırları dışına çıkarılan yerlerin içerisinde özel kanunlarına göre değerlendirilmesi gereken alanlar bulunup bulunmadığı kadastro müdürlüğünce ilgili kurum ve kuruluşlarına yazı ile sorulur. İlgili idarelerce 15 gün içerisinde kadastro müdürlüğüne bilgi verilir. Bu süre içinde cevap verilmediği takdirde, söz konusu alanların bulunmadığı yönünde cevap verilmiş sayılır. Bu bilgilere veya ilgili idarelerce zeminde gösterilen sınırlara göre bu yerler içindeki bu alanların sınırları ölçülerek krokisinde gösterilir ve beyanlar hanesinde belirtilir."

16. 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun *"Taşınmazlarda karine"* başlıklı 992. maddesi şöyledir:

"Tapuya kayıtlı taşınmazlarda, hak karinesinden ve zilyetlikten doğan dava açma hakkından yalnız adına tescil bulunan kimse yararlanır.

Bununla birlikte taşınmaz üzerinde fiilî hâkimiyeti bulunan kimse, gasp veya saldırı sebebiyle dava açabilir."

17. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun *"İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"1. (Değişik: 10/6/1994-4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:

a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar.

2. İdari yargı yetkisi, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır. İdari mahkemeler; yerindelik denetimi yapamazlar, yürütme görevinin kanunlarda ve Cumhurbaşkanlığı

Kararnamelerinde gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde veya idarenin takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı veremezler.[3]

3. (Mülga: 2/7/2018 - KHK-703/185 md.)."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

18. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Seyfi HAN, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 07/10/2024 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

19. Raportör-Hâkim Murat UÇUR'un davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

20. Dava, davacının 1/4 oranında hissedarı ve zilyedi olduğunu öne sürdüğü, 6831 sayılı Kanun'un 2/B maddesi kapsamında Hazine adına orman sınırları dışına çıkarılan taşınmazın başka şahıslar adına yapılan zilyetlik tespitine itirazla, zilyetliğin tespitine karar verilmesi ve tapuda adına zilyetlik şerhi verilmesi talebiyle açılmıştır.

21. Dosyanın incelenmesinden; ... ada, ... parsel sayılı taşınmazın, 6831 sayılı Kanun'un 2/B maddesi kapsamında ormandan Hazine adına çıkarılan sahada kalan taşınmaz vasfında iken, 2924 sayılı (mülga) Kanun hükümlerine göre davacı adına zilyetlik ve dolayısıyla hak sahipliği tespitinin yapıldığı, bu tespitte taşınmazın 1/4 hissesinde davacının zilyet olarak belirlendiği, işlemin ilan edilerek kesinleştiği, daha sonra davacının aynı Kanun hükümlerine göre taşınmazın tespit edilen rayiç bedelini süresi içerisinde Or-Köy idaresine ödediği, Or-Köy idaresince de taşınmazda hak sahibi olduğu hissenin davacı adına tescili için Tapu Sicil Müdürlüğüne yazı yazıldığı, yalnızca tapuya tescil işleminin kaldığı, tüm bu işlemlerin 2924 sayılı Kanun'un yürürlükte olduğu zamanda tamamlandığı, ancak Anayasa Mahkemesi'nin iptal kararı nedeniyle söz konusu tescil işlemlerinin yapılmadığı ve 6831 sayılı Kanun'un 2/B maddesi kapsamında yeniden hak sahipliği tespit işlemlerinin yapıldığı, 6831 sayılı Kanun'un 2. maddesine göre Hazine adına orman sınırları dışına çıkarılan yerlerin satışına ilişkin usul ve esasları belirlemek üzere çıkarılan 6292 sayılı Kanun'un 14/2. maddesinde 2924 sayılı Kanun hükümlerine göre hak sahibi olduğu tespit edilenler hakkında yapılan ve tamamlanamayan işlemlerin, mali yükümlülüklerini kısmen veya tamamen yerine getiren kişilerin hakları korunarak bu Kanun hükümlerine göre Maliye Bakanlığınca sonuçlandırılacağının düzenlendiği, ayrıca 6292 sayılı Kanun'un 7. maddesinin 1/b bendinde, özel kanunları gereğince Devlet tarafından kişilere satılan, dağıtılan, trampa edilen, bedelli veya bedelsiz olarak devredilen veya iskânen verilen ya da özelleştirme suretiyle satılanlar ile hisseleri devredilen özel hukuk tüzel kişileri adına kayıtlı olan ancak daha sonra Hazine adına orman sınırı dışına çıkarıldığı gerekçesiyle tapu kütüklerine 2/A veya 2/B belirtmesi konulan taşınmazların tapu kayıtlarının geçerli kabul edileceğinin düzenlendiği, dava konusu taşınmazın 2924 sayılı Kanun gereği Anayasa Mahkemesinin iptal kararı öncesinde satışının davacıya yapılarak ilgili hissenin davacı tarafından bedelinin ödendiği, davacı tarafından, tüm bunlara rağmensonradan yapılan zilyetlik ve hak sahipliği tespit çalışmaları ile zilyet ve hak sahibi olduğu bu yerde zilyetlik tespitinin yapılmadığı ve tapuda zilyet olarak yazılmadığından bahisle, taşınmazın 1/4 hissesinde zilyet olduğunun tespiti ile tapuda zilyetliğinin belirtilmesinin talep edildiği, uyuşmazlığın kadastro çalışmaları kapsamında zilyetlik tespiti ve zilyetliğin tapuda beyanlar hanesinde belirtilmesi istemine ilişkin olduğu anlaşılmıştır.

22. Somut olayda; davacının taşınmaz zilyetliğinin tespiti ile tapu kaydının beyanlar hanesine bu hususun şerhine yönelik talebinin Kadastro Kanunu'nda düzenlenen "*taşınmaz mal mülkiyetine ve sınırlı ayni haklara, tapuya tescil veya şerh edilecek veyahut beyanlar hanesinde gösterilecek sair haklara*" ilişkin olduğu, davacı adına verilecek olası zilyetlik şerhinin de mülkiyet hakkı bakımından Türk Medeni Kanunu hükümlerine göre davacı lehine karine teşkil edeceği, dolayısıyla, tapu kayıtlarında değişiklik meydana getirebilecek ve taşınmazın üzerindeki mülkiyet hakkına ya da ayni bir hakka dayalı açılan davanın adli yargı yerinde görülmesi gerekmektedir.

23. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Antalya 2. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile Antalya Bölge Adliye Mahkemesi 8. Hukuk Dairesinin 29/11/2022 tarih ve E.2022/1447, K.2022/1467 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan nedenlerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGI YERİNİN GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Antalya 2. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile, Antalya Bölge Adliye Mahkemesi 8. Hukuk Dairesinin 29/11/2022 tarih ve E.2022/1447, K.2022/1467 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

07/10/2024 tarihinde, Üyeler Eyüp SARICALAR ve Seyfi HAN'ın KARŞI OYLARI ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Doğan	Eyüp	Seyfi
YAŞAR	AĞIRMAN	SARICALAR	HAN

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN